

Семиліт А.О., ст., Матухно О.В., к.т.н., доц.

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

ДО ПИТАННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ГАЛУЗІ ПОВОДЖЕННЯ З ТВЕРДИМИ ПОБУТОВИМИ ВІДХОДАМИ

Одне з основних положень концепції сталого розвитку є те, що розвиток суспільства має відбуватися за умови збереження природи. Проблема поводження з відходами є однією з ключових екологічних проблем для України. В Україні зберігається тенденція до прогресуючого збільшення обсягу утворення та вивезення на полігони твердих побутових відходів. За даними [1-2] в Україні утворено близько 53 млн.мз твердих побутових відходів, що становить близько 11 млн. тонн. Основна маса твердих побутових відходів розміщується на полігонах та звалищах, кількість яких складає біля 4,5 тис., загальною площею майже 7,8 тис. га.

Сталий розвиток галузі поводження з твердими побутовими відходами означає її економічне удосконалення з урахуванням соціальних аспектів, економії ресурсів та мінімізації негативного впливу на навколишнє середовище.

Економічний ефект сталого розвитку галузі поводження з твердими побутовими відходами полягає в наступному:

- підвищення доходів регіональних і місцевих бюджетів завдяки податкам на прибуток та активам, задіяним у здійсненні нових операцій із сортування й переробки відходів;
- впровадження низьковідходних технологій та економія ресурсів;
- збереження земель для розвитку сільського господарства, будівництва й відпочинку внаслідок зменшення обсягів захоронення твердих побутових відходів;
- економія первинних ресурсів за рахунок роздільного збирання твердих побутових відходів, подальшої переробки ресурсоцінних відходів і використання у виробництві електроенергії та тепла відходів, що не переробляються.

Соціальний ефект: 22

- створення нових робочих місць у галузі поводження з твердими побутовими відходами;
 - очищення міської та сільської місцевості;
 - зменшення рівня захворюваності;
 - підвищення обізнаності населення;
 - виховання бережливого ставлення до природи;
- Екологічний ефект:
- запобігання забрудненню атмосфери, ґрунту та ґрунто-виход;
 - збереження біорізноманіття та охорона довкілля;
 - зменшення викидів парникових газів, звалищного газу;
 - економія вичерпних джерел енергії та розвиток використання альтернативних джерел;
 - сприяння формуванню більш екологічного іміджу громад, міст і регіонів.

Вирішити проблеми з відходами та забрудненням довкілля шляхом перетворення їх на ресурс намагається останні декілька років Європейський Союз, запровадивши «циркулярну економіку» або «економіку замкненого циклу». Застосування системи управління відходами – базовий принцип циркулярної економіки. Найбільш ефективна стратегія поводження з твердими побутовими відходами в циркулярній економіці – Reduce – скорочення споживання ресурсів при виробництві товарів, Reuse – повторне використання, Recycle – переробка. Таким чином, керівні принципи системи управління відходами повинні базуватись на сталому розвитку, запобіганні утворенню відходів, циркулярній та зеленій економіці, ефективному використанні ресурсів, впровадженні розширеної відповідальності виробника та найкращих доступних технологій. В свою чергу, стале поводження з твердими побутовими відходами є запорукою сталого розвитку громад.

Література

1. Відходи. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.zhiva-planeta.org.ua/diyalnist/vidhody.html>
2. Шматков Г.Г. Тверді побутові відходи (проблеми поводження, збирання та утилізації). Методичний посібник // Шматков Г.Г., Матухно О.В. – Дніпро: ТПП, 2019. – 140 с.